

KS. SŁAWOMIR ZYCH

KS. PRAŁAT TADEUSZ SZETELA (1925-2008)

Ks. Tadeusz Szetela urodził się w dniu 1 stycznia 1925 r. w Grodzisku Strzyżowskim. Był synem Wincentego i Honoraty z domu Niemiec. W rodzinnej miejscowości przyszły kapłan spędził lata dzieciństwa. To środowisko sprzyjało budzeniu się u chłopca i gruntowaniu powołania do kapłaństwa. Z wielodzietnej, średniozamożnej i głęboko religijnej rodziny chłopskiej wyniósł zdrową pobożność i głębokie przywiązanie do Kościoła. Tu również nauczył się szacunku do ciężkiej pracy rolnika oraz miłości bliźniego wyrażającej się w codziennych gestach pomocy¹.

Tadeusz miał sześcioro rodzeństwa: trzech braci i trzy siostry. Dwaj jego starsi bracia również poświęcili się służbie Bożej. Byli to: Jan Bolesław i Stanisław Kazimierz, który jako franciszkanin przybrał imię Ludwik. Ks. Jan Bolesław Szetela przyszedł na świat 27 grudnia 1912 r. Uczęszczał do szkoły w Grodzisku, a kolejno do Gimnazjum w Strzyżowie, gdzie zdał egzamin maturalny w roku 1931. Rok później wstąpił do Seminarium Duchownego w Przemyślu. Sakrament kapłaństwa przyjął 24 czerwca 1937 r. Po święceniach został posłany jako wikariusz i katecheta do parafii w Nowym Mieście. W 1939 roku tereny te znalazły się w sowieckiej strefie okupacyjnej. Prócz zwykłej pracy parafialnej prowadził akcję pomocy dla wiernych

KS. DR HAB. SŁAWOMIR ZYCH, kapłan diecezji rzeszowskiej, doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie historii, adiunkt w Ośrodku Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym Instytutu Historii KUL, redaktor naczelny „Studiów Polonijnych”, „Resovia Sacra” i „Rocznika Kolbuszowskiego” oraz przewodniczący kolegium redakcyjnego pisma urzędowego diecezji rzeszowskiej „Zwiastowanie”. ORCID 0000-0002-1518-9622. Kontakt: szych@kul.pl

1. A. Motyka, *Szetela Tadeusz*, w: *Encyklopedia Rzeszowa*, Rzeszów 2011, red. J. Draus, G. Zamoyski, wyd. 2, s. 79.

wywiezionych w 1940 roku na Syberię. W roku 1945 postanowił pozostać w Nowym Mieście razem z Polakami i Ukraińcami grekokatolikami. 11 sierpnia 1950 r. został aresztowany za działania antysowieckie i duszpasterstwo grekokatolików; więziono go w Drohobyczu i Stryju. 15 lutego 1951 r. skazano go na 10 lat łagrów, 5 lat zsyłki i 5 lat pozbawienia praw obywatelskich. Zwolniono go 21 października 1955 r. Powrócił wówczas do Nowego Miasta, gdzie objął opieką duszpasterską wiernych kilku dawnych parafii. 19 listopada 1990 r. powrócił do Polski i zamieszkał w Grodzisku u brata Zygmunta. Zmarł w szpitalu w Strzyżowie 4 czerwca 1994 r.²

O. Ludwik Szetela urodził się 17 marca 1918 r. Kształcił się w Grodzisku, a później w Strzyżowie. Następnie podjął naukę w Gimnazjum w Dębowcu. Po jego ukończeniu rozpoczął studia w Niepokalanowie i Lwowie. Po wybuchu II wojny światowej powrócił do rodzinnej miejscowości, skąd przedostał się do klasztoru franciszkańskiego w Krakowie. Tam odbył przygotowanie do kapłaństwa, zakończone przyjęciem święceń kapłańskich w 1943 roku. Należał do Prowincji św. Antoniego z Padwy i bł. Jakuba Strzeмиę Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Krakowie. Pracował m.in. w Krakowie i Głogówku, pod koniec lat 60. zajmował stanowisko prowincjała. Był wykładowcą w Seminarium Mniejszym w Legnicy, a później opiekunem kleryków w Krakowie. W latach 1989-1992 był proboszczem i gwardianem w Sanoku. Ostatnie lata życia spędził w Kalwarii Paclawskiej, pełniąc funkcję wychowawcy i nauczyciela w Małym Seminarium. Zmarł w Jaśle 28 września 1999 r.³

Przykład dwóch braci-kapłanów oddziaływał mocno na młodego Tadeusza. Na jego życie społeczne i kulturalne niebagatelny wpływ miała też miejscowa parafia. Warto zatem ukazać warunki, w jakich kształtowała się religijność chłopca. Parafia w Grodzisku należała do dekanatu strzyżowskiego. Sakramenty święte były szafowane w drewnianym kościele pw. św. Stanisława Kostki, poświęconym w roku 1934. Do parafii należały: część Grodziska, część Różanki i Zawadka. W roku 1938 odnotowano tam obecność 1.536 wiernych, obok których żyło 16 Żydów. Prawdy wiary były przekazywane dzieciom w dwu szkołach. Aktywnie działały oddziały Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej i Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej⁴.

W rodzinnej miejscowości Tadeusz odebrał wykształcenie w stopniu podstawowym. Mimo złej sytuacji ekonomicznej w regionie rodzice postarali się, aby kształcił się dalej. Po szóstej klasie kontynuował edukację w odległym o 6 km Strzyżowie. W roku 1939 ukończył pierwszą klasę w strzyżowskim gimnazjum. Naukę przerwał trudny okres II wojny światowej. W tym czasie Tadeusz pracował

2. S. Dędor, *Zarys dziejów parafii w Grodzisku pod wezwaniem Niepokalanego Serca NMP*, Grodzisko 2003, s. 141-143; R. Dzwonkowski, *Leksykon duchowieństwa polskiego represjonowanego w ZSRR 1939-1988*, Lublin 2003, s. 564-565; *Skazaniec Boży. Ks. prałat Jan Bolesław Szetela*, „Zwiastowanie”, 2 (1993), nr 4, s. 90-94; J. Romańczyk, *Śp. ks. prałat Jan Bolesław Szetela (1912-1994)*, „Zwiastowanie”, 3 (1994), nr 3, s. 110-113.

3. S. Dędor, *Zarys dziejów parafii w Grodzisku*, s. 144-145.

4. *Schematyzm Diecezji Przemyskiej ob. łac. na rok 1938*, Przemysł 1938, s. 150.

w gospodarstwie rolnym ojca, dzięki czemu uniknął wywiezienia na roboty do Niemiec. Korzystając z tajnych kompletów, wykorzystał ten czas na uzupełnienie wykształcenia. Jesienią 1944 roku ponownie uczył się w gimnazjum, gdzie zdał małą maturę. Kolejno był uczniem Liceum Handlowego w Strzyżowie. Ostatecznie szkołę średnią ukończył w roku 1946⁵.

Nadmienić trzeba, że w okresie okupacji niemieckiej przyszedł kapłan zaangażował się w działalność organizacji podziemnych. W roku 1942 został zaprzysiężony jako żołnierz Batalionów Chłopskich. Podjął wówczas obowiązki sanitariusza i łącznika pomiędzy poszczególnymi oddziałami partyzanckimi. Później przeszedł do Armii Krajowej, w szeregach której pozostał do końca wojny. Na szczęście po wkroczeniu Sowietów ominęły go represje za przynależność do tej organizacji. Jako licealista wstąpił do harcerstwa, gdzie był zastępowym. Miał duży wkład w utworzenie drużyny ZHP w Grodzisku⁶.

Po złożeniu egzaminu dojrzałości Tadeusz Szetela wstąpił do Seminarium Duchownego w Przemyślu. Przez pięć lat odbywał tu przygotowanie do kapłaństwa. Jednocześnie trwała jego formacja intelektualna poprzez zgłębianie filozofii i teologii w miejscowym Instytucie Teologicznym. Warunki lokalowe były wówczas bardzo złe, co wiązało się z trudnościami aprowizacyjnymi i zniszczeniami obiektu seminaryjnego. Nad formacją alumnów czuwał rektor ks. Michał Jastrzębski, dyrektor gospodarczy ks. Stanisław Jakiel i ojciec duchowny ks. Franciszek Misiąg. Dzięki ich staraniom klerycy mogli rozpoznawać swoje powołanie i dobrze przygotowywać się do przyszłej drogi kapłańskiej mimo ateistycznej polityki komunistycznych władz państwowych⁷.

Jako kleryk przyszły katecheta rzeszowski był pozytywnie postrzegany przez nowego proboszcza grodziskiego, ks. Andrzeja Pasterczyka. W jego ocenie zachowanie alumna było bardzo przykładne. Codziennie uczęszczał on do kościoła na Mszę św., którą poprzedzał prywatnym rozważaniem. Brał udział również w innych nabożeństwach, jak niedzielne nieszpory. Regularnie niemal co tydzień korzystał z sakramentu pokuty i codziennie przystępował do Komunii św. Chętnie angażował się też w działalność duszpasterską parafii. W odpowiedzi na prośbę proboszcza zajął się przygotowaniem chłopców do służby przy ołtarzu. Dzięki jego zaangażowaniu powstało w Grodzisku Kółko Ministrantów. Naukę ministrantury i formację ubogacał organizowaniem wycieczek do lasu. Wszystkie te działania, w połączeniu z skromnością i pogodnym usposobieniem, wpłynęły na to, że kleryk zyskał sobie w parafii ogólną sympatię⁸.

5. Tamże, s. 145-146; Archiwum Bieżące Kurii Diecezjalnej w Przemyślu [dalej: ABKDRz], Teczka ks. Tadeusza Szeteli [dalej: TTS], Tabela służbowa ks. Tadeusza Szeteli.

6. S. Dędor, *Zarys dziejów parafii w Grodzisku*, s. 146.

7. A. Motyka, *Ks. Tadeusz Szetela (1925-2008)*, „Zwiastowanie”, 17 (2008), nr 2, s. 86.

8. ABKDRz, TTS, Sprawozdanie ks. Andrzeja Pasterczyka z 29 października 1948 r. L. 247.

Przywołać tu warto też opinię wyrażoną przez proboszcza grodziskiego dwa lata później: „Tadeusz Szetela spędził wakacje r. 1950 w domu rodzinnym w Grodzisku. W czasie wakacji przez 3 tygodnie za moją wiedzą (...) był na Zachodzie w Głogówku u brata O. Ludwika franciszkanina. W czasie pobytu w Grodzisku zachowywał się dobrze i wzorowo. Obowiązki swoje spełniał bardzo przykładowo. Codziennie bywał w kościele wczesnym rano, odprawiał medytację, potem w razie potrzeby usługiwał do Mszy św., codziennie przystępował do stołu Pańskiego. Do spowiedzi św. przystępował przeważnie co 2 tyg. Niejednokrotnie widziałem go odprawiającego Drogę Krzyżową. Zawsze po Komunii św. odprawiał po Mszy św. dziękczynienie 15-30 min. Od swojego księdza proboszcza nie stronił, przychodził zawsze na plebanję na skromne śniadanie, a w niedzielę i święta także na obiad. Był bardzo miły i grzeczny w obejściu, ostrożny w mówieniu. Umiał być wyrozumiały na niejedno niedociągnięcie w posiłku na plebanji i na różne braki. Był cichy, pokorny, zawsze pogodny. Na tych wakacjach umarł mu ojciec. Stratę ojca odczuł boleśnie, ale zniósł ze spokojem, poddając się woli Bożej. Radością mi był nieraz w udręce dzisiejszych czasów. Niechaj mu P. Bóg błogosławi i prowadzi do stopniu ołtarza, aby był chlubą Kościoła i parafii”⁹.

Podczas kilku lat pobytu w gmachu seminaryjnym młody grodziszczanin przechodził przez kolejne stopnie wiodące do kapłaństwa. Pierwszym było przyjęcie tonsury. Na początku 1949 roku przyjął święcenia niższe. Przy obu tych okazjach deklarował pragnienie służenia Panu Bogu w stanie duchownym. Pisał na ten temat: „Na podstawie osobistego doświadczenia nabrałem pewności, że przy pomocy Bożej potrafię zachować zobowiązanie zupełnej czystości, tak jak jej wymaga stan duchowny. Mam to przekonanie, że w obowiązku postępowania w doskonałości stosownie do dawnych przyrzeczeń wywiązuję się przy pomocy łaski Bożej całkiem pozytywnie”. Równocześnie składał przyrzeczenia posłuszeństwa względem przełożonych seminaryjnych oraz biskupa ordynariusza, pilności i sumienności w nauce, pełnieniu apostołstwa dobrego przykładu, a także przestrzegania taktu, grzeczności i uczynności braterskiej. Zapewniał też, że przez całe życie będzie kierował się motywami i pobudkami wynikającymi z wiary¹⁰.

Uwieńczeniem okresu alumnatu było przystąpienie przez Tadeusza Szetelę do sakramentu święceń. Otrzymał go w kościele katedralnym w Przemyślu w dniu 24 czerwca 1951 r.¹¹ Kilka dni później neoprezbiter odprawił Mszę św. prymicyjną w Grodzisku. Było to wielkie święto dla całej wspólnoty, gromadzące nie tylko rodzinę i przyjaciół nowego księdza, ale również duszpasterzy z okolicznych parafii.

9. ABKDRz, TTS, Kwestionariusz dotyczący zachowania się alumna Tadeusza Szeteli z 10 lutego 1948 r. L. 34; ABKDRz, TTS, Sprawozdanie o zachowaniu się alumnów w czasie wakacji z 24 września 1950 r. L. 59.

10. ABKDRz, TTS, Kwestionariusz do święceń niższych.

11. ABKDRz, TTS, Tabela służbowa ks. Tadeusza Szeteli.

Jak odnotowano, szczególne życzenia złożył prymicjantowi proboszcz ks. Andrzej Pasterczyk, zwracając uwagę na rolę i niełatwe powinności kapłana w laicyzującym się społeczeństwie polskim¹².

Niedługo po przyjęciu święceń prezbiteratu ks. Tadeusz Szetela otrzymał aplikację do parafii w Żołyńi. Podejmował tam obowiązki wikariuszowskie od początku sierpnia 1951 roku do dnia 23 października 1952 r.¹³ Żołyńia była placówką duszpasterską wchodzącą w skład dekanatu leżajskiego, a powiatu łańcuckiego. Kierował nią proboszcz ks. Piotr Niedziałek, urodzony w roku 1882, a wyświęcony w roku 1908. Posługę pełnił tam także katecheta ks. Klemens Malarkiewicz, a rezydentem był żołyńianin ks. Jan Skoczylas. Była to parafia dość rozległa. Obejmowała: część Białobrzegów, część Brzozy Stadnickiej, część Gwizdowa, część Zmysłówki i samą Żołyńię. Na tym terenie mieszkało łącznie 6.892 katolików. Wierni korzystali z murowanego kościoła konsekrowanego w roku 1902 pod wezwaniem św. Jana Kantego. Funkcjonowało tam również kilka kaplic¹⁴.

Po opuszczeniu Żołyńi młody kapłan został posłany do parafii farnej w Rzeszowie. Z dniem 24 października 1952 r. objął tamtejszy wikariat. Zadania wikariusza ks. Tadeusz Szetela spełniał przez kilka lat, do lipca 1958 roku¹⁵. Rzeszowska parafia farna była placówką całkowicie odmienną od żołyńskiej. Posiadała charakter miejski, pracowało tu więcej kapłanów, obowiązki duszpasterskie były liczniejsze. Jednocześnie Rzeszów stanowił stolicę województwa i siedzibę ważnych urzędów administracyjnych. To wszystko powodowało, że praca duszpasterska miała tu całkiem inny charakter niż w ośrodkach wiejskich i oddalonych od tego centrum regionu¹⁶.

Parafią kierował proboszcz ks. Jan Stączek, urodzony w roku 1902, a wyświęcony w roku 1927. W roku 1952 pracowali tu wikariusze ks. Władysław Kokoszka, ks. Stanisław Zygarowicz oraz rektor kościoła gimnazjalnego – ks. Walenty Bal. Mieszkało tu też kilku katechetów oraz dwaj emeryci: ks. Michał Laska i ks. Andrzej Łukasiewicz. Do okręgu parafialnego należały: część Rzeszowa, Pobitno, Staroniwa Górna, Wilkowyja i Załęże. Świątynią parafialną był murowany kościół pw. św. Wojciecha i św. Stanisława, konsekrowany w roku 1754. Funkcjonowały też dawny kościół popijarski i kilka kaplic. Osobne duszpasterstwo prowadzili bernardyni, posiadający klasztor i kościół sanktuaryjny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Ilość wiernych szacowano wówczas na 30.529 osób¹⁷.

Po przybyciu do Rzeszowa oprócz wykonywania obowiązków wikariuszowskich ks. Tadeusz Szetela angażował się też w charakterze nauczyciela religii w szkołach w Pobitnem i Staroniwie. Nie dane mu było jednak w spokoju poświęcić się pracy

12. S. Dędor, *Zarys dziejów parafii w Grodzisku*, s. 147.

13. ABKDRz, TTS, Tabela służbowa ks. Tadeusza Szeteli.

14. *Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1952*, Przemyśl 1952, s. 72-72.

15. ABKDRz, TTS, Tabela służbowa ks. Tadeusza Szeteli.

16. A. Motyka, *Ks. Tadeusz Szetela (1925-2008)*, s. 87.

17. *Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1952*, s. 101-102.

katechetycznej. Oto już po roku Miejski Wydział Oświaty w Rzeszowie, nie wskazując żadnego powodu, zawiadomił, że nie zamierza zatwierdzić go nadal na tym stanowisku¹⁸. Za wikariuszem ujął się wówczas ks. Jan Stączek, który podjął starania o zatrudnienie go przez władze świeckie. Z podobną interwencją wystąpiła Kuria Biskupia w Przemyślu, która podnosiła argument, że ksiądz Szetela sumiennie wykonywał swoje obowiązki i na jego postępowanie nie wpłynęła nigdy żadna skarga¹⁹.

Jako wikariusz grodziszczanin pracował w Rzeszowie przez kolejne lata²⁰. Nadmienić tu trzeba, że współpraca z rządcą parafii i innymi wikariuszami – w roku 1958 byli to: ks. Józef Czech, ks. Franciszek Buczyński i ks. Józef Krzywda – przebiegała bardzo dobrze. Najlepiej świadczyła o tym opinia ks. Jana Stączka: „Wszyscy czterej są dobrymi kapłanami, gorliwymi pracownikami i na terenie kościoła i na terenie szkoły. Cechuje ich dobry stosunek do proboszcza i dobre między sobą pozycje. Są raczej domatorami. Ks. Szetela to typ lubianego katechety, inni stanowią raczej typ duszpasterski. Do kazań się przygotowują i wszyscy mówią dość dobrze”²¹.

W dniu 31 sierpnia 1958 r. proboszcz ks. Jan Stączek zwrócił się do przemyskiej Kurii Biskupiej z wnioskiem o zamianowanie ks. Tadeusza Szeteli katechetą szkół podstawowych w Rzeszowie²². Prośba ta spotkała się z pozytywną odpowiedzią władz diecezjalnych. Powierzyły one wikariuszowi katecheturę od 1 września tegoż roku. Jednocześnie upoważniły go do podjęcia starań o uzyskanie etatu²³.

Od tej pory ks. Tadeusz Szetela wypełniał obowiązki kontraktowego nauczyciela religii w Szkole Podstawowej nr 8 w Rzeszowie. Nadal mieszkał i posługiwał przy rzeszowskiej parafii farnej, ale nie posiadał już statusu wikariusza. Po usunięciu religii ze szkół w roku 1959 został zamianowany przez biskupa katechetą²⁴. Wedle dokumentów archiwalnych, do jego obowiązków należało katechizowanie dzieci i młodzieży w wymiarze 24 godzin tygodniowo²⁵. Zadaniu temu oddawał się przez kolejne lata²⁶.

Poza pracą katechetyczną kapłan z Grodziska aktywnie włączał się w realizację programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce. Wśród ważniejszych wydarzeń,

18. ABKDRz, TTS, Pismo ks. Jana Stączka do Kurii Biskupiej w Przemyślu z 11 sierpnia 1953 r.

19. ABKDRz, TTS, Pismo Kurii Biskupiej w Przemyślu do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie z 13 sierpnia 1953 r.

20. *Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1958*, Przemyśl 1958, s. 115.

21. ABKDRz, TTS, Opinia ks. Jana Stączka o księżach wikariuszach z 31 stycznia 1958 r.

22. ABKDRz, TTS, Pismo ks. Jana Stączka do Kurii Biskupiej w Przemyślu z 31 sierpnia 1958 r.

23. ABKDRz, TTS, Pismo Kurii Biskupiej w Przemyślu do ks. Tadeusza Szeteli z 15 września 1958 r. L. 5044.

24. ABKDRz, TTS, Pismo ks. Tadeusza Szeteli z 12 listopada 1986 r.; ABKDRz, TTS, Zaświadczenie Kurii Biskupiej w Przemyślu z 9 września 1972 r. L. 66; ABKDRz, TTS, Zaświadczenie Kurii Biskupiej w Przemyślu z 30 listopada 1972 r. L. 3293.

25. ABKDRz, TTS, Pismo bpa Bolesława Taborskiego do Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie z 20 listopada 1986 r. L. 2470.

26. *Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1966*, Przemyśl 1966, s. 123; *Rocznik Diecezji Przemyskiej*, Przemyśl 1979, s. 176; *Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1984*, [Przemyśl 1984], s. 357.

w których uczestniczył, wymienić można m.in.: Jasnogórskie Śluby Narodu, Wielką Nowennę, uroczystości milenijne, peregrynację kopii ikony Matki Bożej Częstochowskiej, 600-lecie diecezji przemyskiej, pielgrzymki papieskie. Jednocześnie ofiarną pracą starał się przeciwstawiać antykościelnym działaniom władz państwowych²⁷. Po wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce celebrował Msze św. dla internowanych w Zakładzie Karnym w Załężu²⁸. Duszpasterstwem więziennym zajmował się do roku 1989²⁹.

Z końcem czerwca 1990 roku ks. Tadeusz Szetela zakończył kilkunastoletnią pracę przy rzeszowskiej Farze. Osiadł wówczas jako rezydent przy rektoralnym kościele pw. Trójcy Świętej w Rzeszowie³⁰. Do ostatnich lat życia włączał się w prowadzone tam duszpasterstwo, posługując przy ołtarzu i w konfesjonale. Również w wymiarze osobistym włączał się w działalność zespołów i organizacji kościelnych. Należał m.in. do Stowarzyszenia Przyjaciół Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie³¹.

Po przemianach polityczno-społecznych w roku 1989 ks. Tadeusz Szetela był gorącym zwolennikiem nowych idei. Jednocześnie krytycznie odnosił się do nowych prądów ekonomicznych, uderzających w najbiedniejszych³². Jak zapisał ks. Feliks Flejszar, grodziszczanin przez całe kapłańskie życie cechował się dużą gorliwością jako spowiednik, przyciągając do kościoła wielu wiernych. Opiekował się ministrantami. Bardzo dobrze współpracował z rektorem świątyni, życzliwie i taktownie pomagając mu w duszpasterstwie i trosce o kościół. Był wielkim czcicielem Miłosierdzia Bożego i Matki Bożej. Posiadał dar śpiewu, zawsze celebrował Msze św. śpiewane, uczył śpiewu kościelnego wiernych³³.

Warto tu podkreślić, że kapłan cechował się głębokim patriotyzmem. Dotyczyło to zarówno Polski, jak również „małej Ojczyzny”. Ksiądz Szetela nie zapominał o swojej rodzinnej ziemi. Wspomnieć można, że aktywnie włączył się w lokalne obchody upamiętniające rodaków poległych podczas I i II wojny światowej, jakie miały miejsce w dniu 31 maja 1992 r. Podczas Mszy św. poprzedzającej odsłonięcie i poświęcenie pamiątkowej tablicy wygłosił podniosłe kazanie, które na długo

27. A. Motyka, *Ks. Tadeusz Szetela (1925-2008)*, s. 87-88.

28. S. Nabywaniec, *Sprawa Obiektowa nr 1: Kościół. Kościół przemyski w świetle akt rzeszowskiej bezpieki (1944-1989)*, t. I, Rzeszów 2011, s. 295, 304.

29. Archiwum Parafii Farnej w Rzeszowie [dalej: APF], Pismo do Kurii Biskupiej w Przemyśle z 18 listopada 1984 r.; APF, Pismo Kurii Biskupiej w Przemyśle do Urzędu Wojewódzkiego z 23 listopada 1984 r. L. 2363; APF, Pismo Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie z 12 grudnia 1984 r. L.dz. 684/21/84.

S. Wójcik, *Duszpasterstwo więziennicze*, „Zwiastowanie”, 2 (1993), nr 2, s. 75.

30. ABKDRz, TTS, Karta personalna ks. Tadeusza Szeteli; *Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1990. Terytorium – Duchowieństwo – Instytucje*, Przemyśl 1991, s. 264; *Schematyzm Diecezji Rzeszowskiej 1993*, [Rzeszów 1993], s. 167.

31. A. Motyka, *Szetela Tadeusz*, s. 797.

32. S. Dędor, *Zarys dziejów parafii w Grodzisku*, s. 147.

33. F. Flejszar, *Wspomnienie o ks. prał. Tadeuszu Szeteli*, „Niedziela Rzeszowska”, 2008, nr 12, s. VIII.

pozostało w sercach mieszkańców i przybyłych gości³⁴. Innym z przejawów tego umiłowania Ojczyzny było angażowanie się w życie organizacji kombatanckich. Od roku 1992 pozostawał diecezjalnym duszpasterzem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, a od roku 1993 duszpasterzem Związku Inwalidów Wojennych. Chętnie uczestniczył w różnych uroczystościach patriotycznych. Włączał się m.in. w rzeszowskie modlitwy w rocznice powstania Polskiego Państwa Podziemnego³⁵.

Zaangażowanie ks. Tadeusza Szeteli było doceniane przez władze diecezjalne. Przejawem tego było przyznanie mu w roku 1967 odznaczenia kościelnego *Expositorium Canoniale*. Stało się to na mocy dekretu L. 4824/67³⁶. Dziesięć lat później, dekretem L. 1645/77 z dnia 2 lipca 1977 r. kapłanowi udzielono przywileju używania rakiety i mantoletu na wzór kanoników Kapituły Katedralnej³⁷. Był to wyraz uznania za dotychczasową pracę duszpasterską w Rzeszowie, a zwłaszcza za ofiarny trud przy katechizowaniu dzieci i młodzieży³⁸. Szczególnym wyróżnieniem było również nadanie mu tytułu honorowego kapelana Ojca Świętego w dniu 12 lutego 1998³⁹. Z tej okazji osobne pismo gratulacyjne przesłał księdzu Szeteli biskup rzeszowski Kazimierz Górny, przekazując „serdeczne życzenia zdrowia, pokoju serca i radości, płynącej z czynionego dobra przez lata kapłańskiej służby”⁴⁰.

Ks. Tadeusz Szetela zmarł w dniu 15 lutego 2008 r.⁴¹ Śmierć przyszła niespodziewanie; jeszcze 15 lutego spowiadał wiernych, brał udział w Drodze Krzyżowej i Mszy św.⁴² Ceremonie żałobne odbyły się w trzech kościołach. Najpierw podjęto modlitwę w kościele rektoralnym. Później w kościele farnym odprawiona została Eucharystia pod przewodnictwem bpa Kazimierza Górnego. Okoliczność ta zgromadziła m.in. biskupa pomocniczego diecezji przemyskiej Mariana Rojka, ks. inf. Stanisława Zygarowicza z Przemysła, trzech księży infułatów rzeszowskich i około 70 kapłanów. Kazanie wygłosił ks. inf. Józef Sondej. Uroczystości pogrzebowe miały miejsce w rodzinnej parafii księdza Szeteli, w Grodzisku Strzyżowskim. Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył bp Edward Białogłowski, zaś słowo Boże przepowiadał ks. prał. Ireneusz Folcik z Rzeszowa. Ciało zmarłego kapłana złożono w grobie na miejscowym cmentarzu grzebalnym⁴³.

34. A. Kluska, *Osada ze średniowieczną nazwą*, „Waga i Miecz”, 1992, nr 10, s. 15.

35. I. Miłkuła, *Święto Polskiego Państwa podziemnego*, „Niedziela Południowa”, 2003, nr 42, s. I-II.

36. ABKDRz, TTS, Tabela służbowa ks. Tadeusza Szeteli; *Zmiany w diecezji*, „Kronika Diecezji Przemyskiej o. ł.” [dalej: KDP], 54 (1968), z. 1-2, s. 54.

37. ABKDRz, TTS, Tabela służbowa ks. Tadeusza Szeteli; *Zmiany w diecezji*, KDP, 63 (1977), z. 4, s. 90.

38. ABKDRz, TTS, Dekret przyznania przywileju rakiety i mantoletu ks. Tadeuszowi Szeteli z 28 czerwca 1977 r. Nr 1645.

39. ABKDRz, TTS, Dekret przyznania ks. Tadeuszowi Szeteli tytułu honorowego kapelana Ojca Świętego z 12 lutego 1998 r.

40. ABKDRz, TTS, Pismo bpa Kazimierza Górnego do ks. Tadeusza Szeteli z 9 marca 1998 r.

41. ABKDRz, TTS, Karta personalna ks. Tadeusza Szeteli.

42. A. Motyka, *Ks. Tadeusz Szetela (1925-2008)*, s. 88.

43. F. Flejszar, *Wspomnienie o ks. prał. Tadeuszu Szeteli*, s. VIII.

Bibliografia

Źródła

- Archiwum Bieżące Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie, Teczka ks. Tadeusza Szeteli*
Dekret przyznania ks. Tadeuszowi Szeteli tytułu honorowego kapelana Ojca Świętego z 12 lutego 1998 r.
Dekret przyznania przywileju rakiety i mantoletu ks. Tadeuszowi Szeteli z 28 czerwca 1977 r. Nr 1645
Karta personalna ks. Tadeusza Szeteli
Kwestionariusz do święceń niższych
Kwestionariusz dotyczący zachowania się alumna Tadeusza Szeteli z 10 lutego 1948 r. L. 34
Opinia ks. Jana Stączka o księżach wikariuszach z 31 stycznia 1958 r.
Pismo bpa Bolesława Taborskiego do Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie z 20 listopada 1986 r. L. 2470
Pismo bpa Kazimierza Górnego do ks. Tadeusza Szeteli z 9 marca 1998 r.
Pismo ks. Jana Stączka do Kurii Biskupiej w Przemyślu z 11 sierpnia 1953 r.
Pismo ks. Jana Stączka do Kurii Biskupiej w Przemyślu z 31 sierpnia 1958 r.
Pismo ks. Tadeusza Szeteli z 12 listopada 1986 r.
Pismo Kurii Biskupiej w Przemyślu do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie z 13 sierpnia 1953 r.
Pismo Kurii Biskupiej w Przemyślu do ks. Tadeusza Szeteli z 15 września 1958 r. L. 5044
Sprawozdanie ks. Andrzeja Pasterczyka z 29 października 1948 r. L. 247
Sprawozdanie o zachowaniu się alumnów w czasie wakacji z 24 września 1950 r. L. 59
Tabela służbowa ks. Tadeusza Szeteli
Zaświadczenie Kurii Biskupiej w Przemyślu z 9 września 1972 r. L. 66
Zaświadczenie Kurii Biskupiej w Przemyślu z 30 listopada 1972 r. L. 3293
Archiwum Parafii Farnej w Rzeszowie
Pismo do Kurii Biskupiej w Przemyślu z 18 listopada 1984 r.
Pismo Kurii Biskupiej w Przemyślu do Urzędu Wojewódzkiego z 23 listopada 1984 r. L. 2363
Pismo Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie z 12 grudnia 1984 r. L.dz. 684/21/84
- Rocznik Diecezji Przemyskiej, Przemyśl 1979*
Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1952, Przemyśl 1952
Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1958, Przemyśl 1958
Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1966, Przemyśl 1966
Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1984, [Przemyśl 1984]
Rocznik Diecezji Przemyskiej na rok 1990. Terytorium – Duchowieństwo – Instytucje, Przemyśl 1991
Schematyzm Diecezji Przemyskiej ob. łac. na rok 1938, Przemyśl 1938

Schematyzm Diecezji Rzeszowskiej 1993, [Rzeszów 1993]
Zmiany w diecezji, „Kronika Diecezji Przemyskiej o. l.”, 54 (1968), z. 1-2, s. 50-55;
 toż, KDP, 63 (1977), z. 4, s. 90-93

Opracowania

- Dędor S., *Zarys dziejów parafii w Grodzisku pod wezwaniem Niepokalanego Serca NMP*, Grodzisko 2003
- Dzwonkowski R., *Leksykon duchowieństwa polskiego represjonowanego w ZSRR 1939-1988*, Lublin 2003
- Flejszar F., *Wspomnienie o ks. prał. Tadeuszu Szeteli*, „Niedziela Rzeszowska”, 2008, nr 12, s. VIII
- Kluska A., *Osada ze średniowieczną nazwą*, „Waga i Miecz”, 1992, nr 10, s. 14-15
- Mikuła I., *Święto Polskiego Państwa Podziemnego*, „Niedziela Południowa”, 2003, nr 42, s. I-II
- Motyka A., *Ks. Tadeusz Szetela (1925-2008)*, „Zwiastowanie”, 17 (2008), nr 2, s. 85-88
- Motyka A., *Szetela Tadeusz*, w: *Encyklopedia Rzeszowa*, Rzeszów 2011, red. J. Draus, G. Zamoyski, wyd. 2, s. 797
- Nabywaniec S., *Sprawa Obiektowa nr 1: Kościół. Kościół przemyski w świetle akt rzeszowskiej bezpieki (1944-1989)*, t. I, Rzeszów 2011
- Romańczyk J., *Śp. ks. prałat Jan Bolesław Szetela (1912-1994)*, „Zwiastowanie”, 3 (1994), nr 3, s. 110-113
- Skazaniec Boży. *Ks. prałat Jan Bolesław Szetela*, „Zwiastowanie”, 2 (1993), nr 4, s. 90-94
- Wójcik S., *Duszpasterstwo więzienne*, „Zwiastowanie”, 2 (1993), nr 2, s. 74-77

Streszczenie

Artykuł ukazuje sylwetkę ks. prał. Tadeusza Szeteli (1925-2008), kapłana diecezji przemyskiej i rzeszowskiej. Na wybór jego życiowej drogi niewątpliwy wpływ mieli dwaj starsi bracia Jan Bolesław i Stanisław Kazimierz (Ludwik), którzy poświęcili się służbie Bogu oraz parafia, na terenie której dorastał. Autor opisuje również trudne realia towarzyszące dalszej nauce T. Szeteli w seminarium duchownym, jak również kolejne lata posługi i pracy jako katecheta, gdy kapłan musiał stawiać czoła tendencjom laicyzującym i antykościelnym pojawiającym się w polskim społeczeństwie. Wymienienia inicjatywy narodowe i patriotyczne, w których ks. Szetela uczestniczył, jak również działania duszpasterskie (np. pełnił funkcję duszpasterza więziennego). Skromny i oddany kapłańskiej posłudze ks. Szetela był wielokrotnie doceniany przez władze kościelne, m.in. poprzez podniesienie do godności Kapelana Ojca Świętego w 1998 roku.

Słowa kluczowe: ks. Tadeusz Szetela, duszpasterstwo, diecezja rzeszowska, diecezja przemyska, kapłan w czasach PRL

REV. MSGR TADEUSZ SZETELA (1925-2008)

Summary

The article describes the life of rev. Tadeusz Szetela (1925-2008) priest of Przemyśl and Rzeszów dioceses. His older brothers, Jan Bolesław and Stanisław Kazimierz who devoted themselves to God had an unquestionable impact on life path choice by young Tadeusz. The author presents also difficult reality during T. Szetela's seminary years, as well as work as a priest and catechist when he had to deal with laicization and antichurch tendencies among Polish society. Moreover, Tadeusz Szetela during his life participated in many national and patriotic events, as well as ministry activities (e.g. he worked as a prison pastor). Humble and priesthood devoted, rev. Tadeusz Szetela was awarded by Church authorities, e.g. he was promoted to a Chaplain of His Holiness rank in 1998.

Key words: rev. Tadeusz Szetela, priesthood, Rzeszów diocese, Przemyśl diocese, a priest in Polish People's Republic